

BISERICA și ȘCOLA.

Foia bisericească, școlastică, literară și economică.

Iese odată în săptămână: DUMINECA.

PREȚUL ABONAMENTULUI.

Pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 10 cor. — pe 1/2 an 5 cor.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 14 fr., pe jumătate an 7 franci.

PREȚUL INSERTIUNILOR:

Pentru publicațiunile de trei ori ce conțin
cam 150 cuvinte 6 cor.; până la 200 cuvinte
8 cor.; și mai sus 10 cor. v. a.

Correspondențele să se adreseze Redacției

„BISERICA și ȘCOLA.“

Far banii de prenumerațiune la
TIPOGRAFIA DIECESANĂ în ARAD

Pornire sănătoasă

Intr'unul din numerele recente ale acestui organ de publicitate am vorbit despre mișcarea pornită contra statificării școalelor.

Am remarcat și am accentuat cu deosebire faptul, că însuși inauguratorul sistemului „educativ“ al statificării școalelor, văzind desastrela ce urmează acestei lucrări, a isbucnit într'un semnificativ „veto.“ față cu continuare statificării școalelor confesionale și comunale.

S'a pornit, va să zică, un curent în contra statificării școalelor.

Și cu atât mai caracteristic este acest fapt, cu cât dela același loc, dela aceiași fruntași politicieni din patria noastră, a pornit reacțiunea, cari au inaugurat acțiunea fatală a statificării școalelor.

Cetitorii nostri înțeleg, că e vorba de Coloman Tisza, în întâiul rînd, care astăzi a ajuns să combată ceea-ce însuși inaugurase, a ajuns să combată statificarea școalelor.

Trezviei sale politice îi face onoare această revenire la sentimente mai creștinești și la idei mai sănătoase; dar și mai mult se potentează această bucurie a noastră, când vedem că nu singur Coloman Tisza și-a schimbat părerile, întru-ce privește acțiunea și amestecul statului în chestiunea educațiunii, ci există un curent, a pornire sănătoasă mai largă, în această privință.

Dovada existenței acestui curent regenerativ o găsim în concludul consiliului orașănesc din Oradea-Mare, dela 13 l. c.

Comisiunea acelu consiliu propusere a se cere statului statificarea școalelor comunale.

Distinsul president al Tablei, Sigismund Ritoók ridică glasul contra acestei propuneri, dovădind, într'un discurs magistral, cu o argumentație convingătoare, că abandonarea controlului moral, lăsarea lui în grija statului, duce la desastru moral.

Rechisitorul făcut de Ritoók a fost o revelațiune pentru consilierii de altfel obicinuți a jura în verba—„magistri“ și cu unanimitate a fost respinsă propunerea de statificare a școalelor.

În această eră, a statificării, a centralisării a tot în mâinile statului, în mâinile puterii executive de stat fără îndoială că este un mare lucru salvarea educației morale, baza moralei cetățenești.

Înțeles acest lucru și de o parte a compatrioților nostri maghiari, îl înregistrăm, ca pornire sănătoasă și dorim ca din ce în ce să se generalizeze. Va fi spre fericirea țării, spre binele neamurilor ei, cari în credința și morala creștină găsesc nestrămutate principii ale moralei sociale, politice și omenești, care este baza educațiunii.

Luând act de aceste lucruri și prețuind aceste manifestațiuni după valoarea lor, muncitorilor nostri „în via Domnului“ le zicem: Țineți sus steagul național-bisericesc și mergeți cu demnitate înainte, făcându-vă datoria, căci ideile sublime nu pier niciodată; și tendințele de ingenuchiare se vor topi, „precum se tropește ceara de fața focului.“

Ceva din Dreptul matrimonial.

(Continuare.)

Cu ocasiunea logodnei, încă din timpurile cele mai vechi s'a obicnuit a se da o arvună oare-care ca dar pentru însoțirea proiectată. Arvuna constă după un obicei erezit dela Romani în schimbarea reciprocă a inelelor, sau în alte daruri făcute din partea mirelui sau a rudeniilor lui miresei sau viceversa; dreptul canonic dispune, ca persoana logodită să rețină arvuna, de cumva logodna s'ar strica din partea celeialalte persoane, ori dacă s'ar întempla să moară vre-unul din logodiți în înțelesul Pravilei neamurile o pot cere arvuna dela cealaltă parte rămasă în viață.

Legea civilă dispune cu privire la logodnă următoarele: Cei logodiți după această lege nu pot fi siliți să se căsătorească și nici nu au trebuință să ceață deslegarea de logodna făcută. Logodna civilă are numai consecvențe de natură materială, anume: partea, care strică logodna din vina ei, este obligată în sensul §-lui 3 să restituie părții celeialalte toate speșele avute, precum și toate darurile primite, de orice natură ar fi ele. Tot astfel promisiunile, ce le-au făcut încetează prin desfacerea logodnei. Dreptul de-a intenta proces pentru astfel de desdaunări se prescrie după trecerea unui an. Desdaunarea din partea unui minorean se poate pretinde numai dacă a premers învoirea tutorelui la încheierea logodnei. În sensul §-ului 2 statul nu recunoaște dreptul de a-și statorî părțile o rebonificare pentru cazul când s'ar desface, așa dacă s'ar deobliga reciproc părțile, ca aceea, care va strica, să fie silită a plăti anumită sumă de bani, pe cale procesuală așa ceva nu se poate piri. Statul nu recunoaște astfel de v i n c u l u m.

Zestrea (Dotă.)

Zestrea este acea parte din avere, pe care o aduce soția bărbatului, spre a contribui la ușurarea greutăților casnice. La R o m a n i și G r e c i, fiindcă femeile lor se ocupau numai cu menagiul casei, era în us darea de zestre. La popoarele germane, fiindcă femeile câștigau prin lucrul mânilor lor pe seama familiei, nu se pretindea zestre. La R o m a n i bărbatul intra în proprietatea averii cuprinse în foaia de zestre, la *Francezi, Italiani, Belgieni*, precum și la noi femeia rămâne proprietară a zestrei și bărbatul poate să ieie numai usufructul.

Din punct de vedere bisericesc ingerința preotului la zestre are să se reducă la o simplă sfătuire a părților căsătorinde. Nu-i consult, ca preotul să se pună să facă însuși oare-care act cu tendințe de drept, ci e prudent a îndruma pe cei interesați la forul judecătoresc, ca acela să facă un astfel de document cu valoare de drept. La tot cazul e bine să se reguleze cesiunea zestrei, pentru-că o neregulare a ei de multe ori conturbă convieșuirea pacnică familială.

Vestirile (Promulgățiunile.)

Instituția promulgării își are originea sa în timpurile cele mai vechi. Prin veacurile dintâiu ale creștinismului mirele și mireasa aveau să se prezinte înaintea episcopului, care însoțit de corul presbiterilor cerceta toate împregiurările, cari puteau fi aduse în combinațiune la însoțirea conjugală a celor două persoane. Dela logodnă și până la cununie biserica creștină prin canoanele sale pretinde, ca să treacă un timp oare-care, pe când la p ă g ă n i și j i d a n i cununia se făcea imediat după logodnă. Aceasta o a pretins biserica din motivul, că socotită fiind căsătoria ca o legătură sfântă, ea trebuie să se facă cu

multă precauțiune și fără pripire. De aceea a instituit biserica și formalitatea vestirilor. Până la introducerea căsătoriei civile numărul vestiturilor era de trei; numai cu dispensație arhiericească se putea face actual cununii și cu mai puține vestiri. Congresul național bisericesc din anul 1894 a hotărît într'un conclud al său, ca vestirile să se reducă la una. Căsătoria fără vestiri nu era considerată ca validă în timpurile mai vechi, ear' preotul, care a cununat fără vestiri, era aspru pedepsit. La anul 1790 a fost depus protopopul Brașovului, *George Radovicu* pentru o cununie, ce s'a întâmplat la porunca lui prin alt preot din vecinătate fără de strigarea de trei ori și fără de învoirea părinților fețelor împreunătoare. (Pușcariu, Documente pentru limbă și istorie pag. 195.) Șaguna cu privire la vestiri în dreptul său canonic prescrie următoarele: 1) vestirile se fac din partea preotului miresei la sfârșitul sfintei liturgii, ear' dacă fețele sunt din două parochii, atunci se fac vestirile din amândouă locurile, având preotul mirelui să încunoștințeze în cercul miresei vestirile făcute; 2) Dacă fețele aparțin la două confesiuni, atunci promulgările se fac din partea ambilor parochi și parochul mirelui încunoștințează în scris pe cel al miresei. S'ar pute întâmpla, ca un paroch de confesiune și neam străin să nu voiască a înștiința pe parochul nostru din diferite motive. Ce e de făcut atunci? Ca să avem document, că noi l'am înștiințat, e consult, să trimitem înștiințarea prin recomandațiune postală, pe care păstrându-o la archiv, o folosim de document și fără a mai aștepta înștiințare din partea acelu preot, putem face cununia; 3) Preotul cu ocasiunea promulgării are să provoace în public pe cei prezenți, ca să aducă la știrea oficiului parochial eventuale piedeci, ce s'ar împotrivi căsătoriei proiectate.

După-ce în instrucțiunea consististorului mitropolitan promulgările s'au redus la una, aceasta să se facă cu o săptămână înainte de ziua cununii.

Dispozițiunile privitoare la vestirea și încheierea căsătoriei civile se cunprind în §-ii 45—67 din art. de lege XXXIII din 1894 despre matriculele civile. Vestirea o face matriculantul civil. Căsătoria se vestește, dacă cei căsătoriți sunt de trei luni domiciliați ambii într'o comună politică, din partea matriculantului civil al acelei comune, dacă însă sunt din două comune, atunci vestirea se face în ambele. Vestirea se afișează la localul oficios al conducătorului de matricule și la fiecare casă comunală; ea stă pe tablă 14 zile întregi. În cetăți cu magistrat vestirea se face numai prin afișare, în comune mici și mari se face și prin grai viu.

Dr. P. Șpan

(Va urma.)

Predică,

pentru Dumineca a V-a după Rusalii.

„Și eată toată cetatea a eșit intru întimpinarea lui Iisus: Și vându-l pe dñsul, l'au rugat ca să treacă din hotarele lor.“
(Matei VIII. 31.)

Iubiților Creștini!

În scurta petrecere a Mântuitorului nostru Iisus Cristos mai că n'a fost ceas sau minut, în care să nu se fi arătat El de folos neamului omenesc, prin învățături și minuni; putem zice că minune după minune urma. — Cu puțin mai înainte poruncește valurilor turbate ale mării să înceteze, că erau p'aci să scufunde corabia, umplând de frică pe Apostoli, cari pe lângă toată truda și iscusința lor nu isbuteau împotriva viforului, ci desnădăjduiți strigau: „Doamne mântuește-ne că perim!“ (Matei VIII. 26.) Și îndată la poruncă: Marea se liniștește.

Trece apoi în ținutul Gergezenilor și după-cum auziți din s-ta evanghelie, vindecă numai cu cuvântul pe doi îndrăciți. Într'adevăr mare minune, căci cine a mai auzit ca pe un îndrăcit să-l fi vindecat cineva, numai cu **c u v â n t u l**? Nici înainte de Cristos și nici până în ziua de astăzi, nu s'a auzit așa ceva. Ce să vezi însă? Cu cât mai multe și mai însemnate minuni săvârșia, cu atât mai mult era de unii urit și defăimat. Cu cât darul său revêrsa mai în prisosință, cu atât ura împotriva sa creștea tot mai tare. Însă marele iubitor de oameni nu încetează cu bunătatea sa. Noi însă ce facem fiilor și fraților? Cum ne arătăm noi față de dñsul? Mai răi nu putem fi, mai neînțelegători nu ne putem arăta, suntem mai răi chiar și decât Gergezenii din s-ta evanghelie, cari în loc să-l preamărească pentru vindecarea celor doi îndrăciți, îl roagă să treacă din hotarele lor (Matei VIII. 34.) Noi, creștinilor, nici că-l mai r u g â m c i - l d e s p r e ț u i m și ne lipim de lume mai mult, adăpându-ne mereu cu „*duhul vremii de acum*“ care pe nesimțite a îndrăcit lumea. Acest „*duh al vremii îndrăcit*“ voesc prin predica de azi a vi-l pune înaintea ochilor ca cunoscându-l și înțelegându-l din toate părțile lui slabe — că nici picur de parte bună n'are — să vă puteți păzi ca de cea mai cumplită boală ce bântue azi toată lumea.

„D-zeul meu! cela ce mai învățat din tinerețele mele“, (Psalm LXX. 17) până la bătrânețe, și și căruntețe, „D-zeul meu! să nu mă părăsești;“ (ib. 18.) dăruiește-mi în această oră Duchul Tău cel atât bun și plin de înțelepciune, ca cuvintele mele slabe ce le vestesc fiilor mei să prindă rădăcini adânci în hotarele inimilor lor și cu suflarea Ta ven-tură, „duhul vremii cel îndrăcit“, ear Duchul Tău cel sfânt nu-l lua, nu-l lua dela noi Doamne!

„Luați — aminte — poporul meu!“ (Psalm. LXXVII. 1).

* * *

Mi-am pus înainte iubiților să vă cuvintez astăzi despre un lucru ce multora nu le place; nu, pentru-că „oamenii iubesc mai mult întunerecul decât lumina, pentru-că faptele lor sunt rele“. (Ioan IV. 19.) Însă ce am de a face? Caută să aprind lumina Domnului între voi căci spre aceasta m'a îmbrăcat în haina dreptății și tuturor preoților deopotrivă ne sună glasul Domnului:

„Când sunt în lume, lumină sunt lumii“ (Ioan IX. 5.) adevărat învățător, luminător tuturor; și earăși cât de frumos ne îndeamnă spre aceasta Domnul prin gura prorochului Isaia (XXXX. 1.) „Mângăiați, mângăiați pe poporul meu; preoți grăiți la inima Ierusalimului, mângăiați-l pe dñsul“ (ib. 2.) Eată datorința noastră fraților și pentru aceea: „Vai mie de nu voi binevesti“ (I. Cor. IX. 16.) ear' a voastră fiilor: „Asculta-ți-mă! Ascultați-mă poporul meu! (Isaia LI. 4.) pentru-că eu sunt cel ce te mângăi pe tine!“ (ib. 12.)

Am ținut să le ating acestea mai înainte de-a intra în tractarea materiei cuvântului de azi, pentru-că vieața de toată ziua și cunoașterea mai de-aproape a lumii mă încredințează pe deplin că numai puțini oameni — foarte puțini creștini sunt — cari sunt conduși de Duhul lui D-zeu, ear' partea cea mare și covârșitoare a lumii a căzut sub stăpânirea „duhului vremii de-acum“ care i-a îndrăcit ca și pe îndrăciții din sf. evanghelie de azi. Se luptă între sine neîntrerupt „lumina“ care este Duhul lui D-zeu, cu întunerecul „duhul vremii îndrăcit“, până-ce la urmă lumina cu puterea încălzitoare și luminătoare omoară întunerecul.

Așa a fost și la facerea lumii: „Și pământul era nevăzut și netocmit și întunerec era d'asupra adâncului. Și Duhul lui D-zeu se purta pe de-asupra apei. Și a zis D zeu să se facă lumină: Și s'a făcut lumină.“ (Facere I. 23.) Era așadar' întunerecul, dar' nu era de folos fără lumină. Așa stă și cu „duhul lumii cel îndrăcit“ față cu Duhul lui D-zeu. Ar fi destul ca să înțelegeți și să cuprindeți ce este „duhul vremii cel rău“, dar' caută ca mai îtr'adins să vorbesc despre această plagă a omenimii. Voiu aprinde dară lumina Domnului, ca din toate părțile lui să-l vedeți și înțelegeți spre binele nostru fraților, ca pe cei-ce i-a cuprins, să știe cum să se scape de el, ear' pe cei încă neatinși, să știe cum li-se pune lanțul de prindere.

Ce este „duhul vremii, sau al lumii cel îndrăcit?“ Este, fiilor, o cursă a diavolului, pusă anumit pentru prinderea oamenilor, în care oamenii pică de-a rândul fără să știe că în ce cursă și prăpastie au căzut, ba se bucură pentru-că cursa e plină de momeală și care cum gustă rămâne să-și câștige tovarăși. Este o volbură care pe nesimțite ia în virtutul său pe mulți dintre oameni, îi apucă și după ce se liniștește îi lasă amețiți și zac sub mantaua întunerecului încât numai lumina îi mai poate scăpa. Aceștia sunt „fii oamenilor“ și caută ca oamenilor să

placă și nu lui D-zeu. „Auzit-ați toate, și voi nu ați cunoscut.“ (Isaia XLVIII. 6.) Ei lucrează tot împotriva lui D-zeu și a tuturor așezămintelor celor sfinte și bune așezate de El. Un astfel de „Duh al lumii“ și-a ajuns culmea în zilele noastre, și cutez a zice că nici chiar pe vremea lui Noe n'a fost omenimea mai stricată ca și acum. Acum păcatul a cutropit lumea; păcatul și fărâdelegea se laudă și cinstește. ear' virtutea și fapta bună se iau în ris. Este o nepăsare curată față de tot ce este D-zeesc; și durere că între mulțimea nenumărată se afla creștini de toată starea și priceperea. Ba ce e mai dureros, că dintre clasa învățată cu puține osebiri cei mai mulți sunt cuprinși de „duhul vremii cel îndrăcit.“ Cari sunt ce vreau să răstoarne azi adevărurile creștine? Au nu partea cea mai mare din învățatii de azi cari trag la indoială existența unui D-zeu care ne-a făcut pe noi pe toți, și poartă grijă de noi ca un prea bun Părinte! Cine rid în chip batjocoritor mai mult decât grosul cărturarilor, când creștinul cel bun se pregătește pentru sf. biserică, spre a-și mărturisi păcatele și a se cumineca? Au nu sunt cei mai mulți dintre învățați cari în timpul mai nou au început unii a nu mai da nici un preț pe sf. Taină a cununiei? Câți ați văzut din cărturarii nostri că țin cu sfințenie la datinele bisericii noastre? Pe câți îi vedeți călcând pragul bisericii noastre? Așa că dacă pătura poporului n'ar fi, de mult s'ar fi șters praznicele și multe alte datini religioase n'ar mai fi. Și cereați iubitorilor de vedeți câți dintre învățatii timpului nostru poartă grijă de înaintarea bisericii noastre, de păstrarea vazei ei, și câți sunt de cei ce se întrepun pentru ea? Prea puțini, i-am putea chiar număra! Mulțimea cea mare se îngrijește pe întrecute de cele ale lumii, ba sunt chiar insuflețiți de „dubul lumii cel îndrăcit“ și merg în orbirea lor pe întrecute, până-ce cad în adânc, se îneacă în mare sau iezăr.

Pe cât înaintează acestia în învățatură pe atât le scade morala. Vai de ei iubitorilor! „Vai — să-i compătinesc cu prorocul Isaia (V. 20.) vai celor-ce pun lumina întunec, și întunerecul lumină, celor-ce pun amarul dulce, și dulcele amar. Vai celor înțelepți întru sine singuri, și înaintea sa știuți“ (ib. 21.)

În acest virtej sunt prinși nu numai cărturarii ci și voi fiilor, așa că nici nu vă cunoașteți starea în care vă aflați. Creștine tu dormi cu nepăsare somnul morții tale, pentru aceea: „Deșteaptă-te! Deșteaptă-te! scoală-te Ierusalime!“ (Isaia LI. 17.) „Toți ca niște oi am rătăcit, flește-carele din calea sa s'au abătut“ (Isaia LIII. 6) Am rătăcit și ne-am făcut neînțelegători. Au nu cunoașteți fraților că holdele noastre nu mai dau roade ca mai nainte? Și multele boale dintre oameni și ales dintre pruncii nostri, dintre animale și plante, cari mai nainte nici după nume nu erau cunoscute, astăzi au inundat toată lumea! De ce să răsboește fiul împotriva tatălui său? Pentru ce atâta pizmă și ură între oameni? De ce atâta răutate pe pământ? Pentru ce

folos atâtea procese, înșelăciuni și asupriri unul asupra altuia, încoronate de jurământuri strimbe? Acestea toate frații mei și creștini iubiiți și altele fără număr, pentru-că și voi a-ți lăsat „calea dreptății și umblați în voile inimilor voastre“ cum prea nimerit a scris S-tul Ioan gură de aur, ați desprețuit Duchul cel bun și v-ați înfrățit cu „duhul lumii de acum cel îndrăcit,“ care vă îndeamnă a nu cerceta biserică, a nu mai da nimic pe sânta religione, care vrea să răstoarne crucea Domnului și să înfigă steagul stricăciunii celei mai mari.

În valurile „duhului celui îndrăcit“ se leagănă atât bogatul cât și săracul, atât învățatul cât și necărturarul. „Toți s'au abătut împreună netrebnicii s'au făcut“ cum a scris regele David (Psalmul LII. 4.) Toți s'au abătut dela Dzeu, s'au lepădat de dânsul ca și Gergezeanii de Iisus. Câtă nebulie fraților să fi despărțit sufletul tău de Duchul cel bun al lui Dzeu ca să slugești „duhului rău al lumii“ care te robește pe veci! O! ce amară rătăcire! O! câtă înstrăinare fără margini! Ah! nebulie fără capăt. „Au nu e nebulie — vă întreb fraților cu S. Augustin — a jeli pentru trupul de care s'a despărțit sufletul, dinprotivă nu jelești pentru sufletul de care s'a despărțit Dzeu.“ A se lepăda cu voia de Dzeu și a se pune de bună voie în slujba „duhului lumii“ care intruâtăta a înaintat încât s'a îndrăcit. Și în așa măsură s'a înstrăinat întru cât nici voie numai au d'a eși la lumina Duchului celui bun al lui Dzeu spre a se scăpa de îndrăcirea lor ci pe-trec în mormânturile duhului celui rău, ca și îndrăciții în peșteri și în gropi afară de ceata credincioșilor, ca față posomorită și sunt înfricoșați încât nime nu cutează a se apropia de calea lor. Era o groază mare că „totdeauna ziua și noaptea striga prin munți, și prin mormânturi, și se bătea cu petri“ (Marcu V. 5.) și „nimeni nu putea să-l domolească pe dânsul (ib. 4.) se rupea de dânsul lanțurile și obezile se sfărâma“ O, spectacol îngrozitor!

Limba celor cuprinși de „duhul cel rău“ s'a legat încât nu pot nici a grăi, ci numai faptele și întreagă conduita lor îi vedește înaintea luminei Duhului celui bun. Așa erau și îndrăciții din sf. evanghelie de azi, ei nu cutezau a ruga pe Mântuitorul să-i vindece — erau robii duhului celui rău — ci diavoli ce intrase într'înșii „legeonul“ (Marcu V. 9) cunoscând puterea ce se apropie de ei îl roagă pe Iisus să nu-i muncească ci să le ierte a intra în turma de porci și așa să se prăpădească în adânc sau în mare toți din partea lui Cristos, nu s'au mulțumit cu nimicirea celor doi îndrăciți ci și acum în față Mântuitorului caută să facă un rău și mai mare; roagă a li-se îngădui să intre în turma de porci a locuitorilor cetății ca să se răscoală poporul asupra lui Iisus, știind ei bine că poporul la o pagubă așa de mare prea ușor se irită și pot a-și face lui Iisus un rău mare, până și să-l omoară. Iisus cunoscând cu Duhul său viclenia lor, nu numai că le-a iertat să între

În turma de porci ce să păștea pe țermuri ei a făcut de s'a și inecat toată turma în mare.

Prin aceasta de-o parte a voit Iisus să cerce credința locuitorilor din cea parte de Iordan din provincia Perea să se convingă întru cât prețuesc ei mai mult cele pământesti față de cele cerești, o turmă de porci cari după legea mozaică nici nu le era er-tat a-i ținea față de Iisus Cristos. Și s'au convins pe deplin că Gergezenii, ear' după evangelistul Marcu Gadarenii în loc d'al preamări pentru o minune ca vindecarea celor doi îndrăciți din neamul lor, în loc d'al primi și ospăta cum făcură Samarineni cu Iisus „l'au rugat, ca să treacă din hotarele lor.“

Așa se întâmplă fiilor și cu oamenii cuprinși de „duhul lumii cel îndrăcit.“ Ei pentru faptele lor cele urite ce sunt vrednice de mâncare porcilor și de inecat în mare, nu mai cutează nici a ruga pe Domnul Cristos de vindecare ci stau muți — fără de grai — și lasă ca faptele lor să vorbească, cari singure își croesc judecata mai nainte de vreme și se roagă ca nefiind vrednice decât numai de porci să le ierte a se arunca în adânc, în mare, simbolul întunerecului iadului. Eată, răsplata oamenilor conduși de „duhul vremii de acum!“ Înțelegeți acum care e ținta „duhului lumii“? Simțiți stricăciunea ce o face atât trupului, dar' mai vârtos sufletului, care nu moare nici odată. O, ar fi vremea ca nu numai voi iubiiți mei fii și frați creștini, ci toată lumea cu scârbă să se întoarcă de către acest duh viclean și să-'l străpungă și culcând și sculând, cu sabia Duhului lui D-zeu celui a-tot-sfânt, bun și înțelegător. Așa vă sfătuesc eu părintele vostru, dar' cât de frumoase sunt cuvintele Domnului: „Depărta-ți-vă! Depărtați-vă, eșiți de de-acolo, și de necurat să nu vă atingeți, eșiți din mijlocul lui, osebiți-vă cei-ce purtați vasele Domnului.“ (Isaia LII. 11.)

* * *

Acuma după-ce cunoașteți rana omenimii și v'ați îngrozit de urmările ei cele stricăcioase cu care ne înveninează trupul și sufletul nostru, păzi-ți-vă de „duhul lumii“ cu tot adinsul, că e curat diavolul îmbrăcat în vestmântul oii. Inarma-ți-vă dacă voiți să eșim biruitori asupra dușmanului nostru sufletesc cu „postul și cu rugăciunea“ (Matei XVII. 21.) și mai adaugeți tărie și credință; căci mare era Goliat și îmbrăcat în fier — tipul diavolului — și micul David totuși îl învinse; îl birui pentru-că se oști cu credința în D-zeu — Duhul cel bun, — „în numele Domnului D-zeului Savaot“ (I. Reg. XVII. 46) care Savaot prin rostul prorocului Ieremia (XXXIII. 3.) așa ne întărește în lupta contra diavolului: „Strigă către mine și te voi asculta.“

Ear' dacă cu toate acestea totuși ar cerca să vă câștige cu șoapte viclene ca și pe Eva în rai, atunci alungați-'l cum făcea și Sf. Ioan gură de aur cu picurământul dela sf. botez: „Lapădu-mă de tine satană, mă alăturez Ție și mă împreunez cu Tine Cris-

toase! Tu fi Domnul și Impăratul meu, de Tine mă lipesc și Ție singur mă jertfesc.“ Amin.

J a b a r, 10/23 Iunie 1901.

Ioan Nicărescu,

D I V E R S E.

* **Omagii.** Întruniți în conferință, învățătorii din tractul Aradului au trimis Marți din Tornea următoarea telegramă:

*Ilustrății Sale Preasfințitului Domn Episcop
Iosif Goldiș, în Arad.*

Conferința învățătorescă din tractul protopresbiterial al Aradului întrunită astăzi, salută cu căldura și alipire pe capul diecesei și Vă dorește mulți ani fericți.

Iancu Ștefanuț, inspector școlar, Iosif Moldovan, președinte, Pavel Moga, Simeon Cornea, Savu Tămășdan, Mihai Leucuța, Gerge Blaga, Ștefan Roja, secretar; Emilia Ciorogariu, Maria Precupaș, Elena Roja, Elena Luțai, Samson Lugoian, comisar consistorial; Ioan Vancu, George Morariu, Mihai Oltean, Iosif Tisu, Iosif Iosa, Lazar Ionescu, Romul Teucean, George Petroviciu, Ioan Sfet, Ambrosiu Coste, Savu Mihuța, Savu Bugariu, Aurel Blaga, Muciu Popescu, Vasilie Savu, Petru Colțeu.

* **Înaltă vizită.** P. S. Sa dl Episcop al Lugojului Radu, a petrecut în 9/22 n. l. c. în Arad, în afacerea reedificării bisericii gr.-cat. die Arad. Orașul este patronul bisericii și i-se cere să edifice nouă biserică. Capitolul din Lugoj a prezentat planul unei zidiri pompoase, cu 3 etaje, ce ar avea să servească pe 2 străzi, anume pe strada Deak și a Bisericii; în această zidire ar fi cuprinsă și biserica, școala, împreună cu cortel pentru preot și învățator. Zidirea s'ar da în întreprindere cu folosința chiriei pe 50 ani, ear' după expirarea acestui timp, venitul ar trece în folosința bisericii.

* **Consistor plenar,** s'a ținut Joi în 14/27 l. c. sub presidenția P. C. Sale Vicarului episcopesc V. Mangra, fiind P. S. Sa Dl episcop diecesan plecat la Budapesta; cu care ocaziune s'a censurat alegerea de protopresbiter în Hălmagiu, numit fiind din partea consistorului asesorul consistorial și protopresbiter titular Ioan Groza, care a obținut majoritatea covârșitoare a voturilor din tract. Pentru îndeplinirea protopresbiteratului Arad s'au ordonat alegerile suplimentere și ad hoc pentru Sinodul electoral, cari lucrări au să fie săvârșite în termen de 60 de zile. În sfârșit s'a primit abdicerea P. C. Sale dlui archimandrit Augustin Hamsea dela postul de director-profesor seminarial și s'a avisat a-'și presenta titlurile de pensiuine, pe care o ceruse. Precum se știe, această demisiune a urmat din cestiunea de incompatibilitate între postul de director seminarial și igumen al mănăstirei H. Bodrog, sulevată în Sinodul eparchial.

* **Examenele din Arad.** Duminecă în 10/23 l. c. s'au publicat clasificațiunile dela institutul ped. teol. din Arad, din cari apare că despărțământul teologic a fost frecventat de 50 elevi, la repeșirea cur-

sului n'a fost avisat nici un elev. Despărțământul teologic a fost frecventat de 149 elev din cari 14 au fost avisați la repetirea cursului; către acestia s'au mai prezentat la examene preparandiale 58 eleve, dintre cari 45 au eșit din școala de fete cu internat, restul s'a pregătit pe cale privată; 15 au obținut absolutor preparandial.

Examenle de cualificațiune învățătorească s'au început la 14/27 l. c. și s'au prezentat 51 de candidetți, dintre cari 15 femei.

* **La școala de fete:** S'u înscris: 73 eleve; au depus examenul final: 66 eleve. Dintre acestea interne au fost: 42. Examen de pe cursurile preparandiale au depus: 45, dintre cari 13 au câștigat absolutor și de present sunt la examenul de cualificație învățătorească.

* **Necrolog.** Subsemnații cu inima sfâșiată de durere, aducem la cunoștința tuturor rudelor, amicilor și cunoscuților mutarea la cele eterne a neuitatului nostru: soț, tată, frate, ginere și cumnat *Virgiliu Papp*, preot rom. gr.-ort. în Alioș, care după un morb greu și îndelungat și-a dat blândul și nobilul suflet în mâinile Creatorului, astăzi în 28 Iunie n. c. la orele 8 dimineața în anul 30 al etății și 17 al preoției sale — Inmormântare se va face Duminecă în 30 l. c. la orele 3 după amezzi în Alioș dela locuința proprie, în cimiterul rom. gr.-or. de acolo. — Fie-ți țărîna ușoară și memoria în veci binecuvântată! — Văd. Emilia Papp, n. Martini, ca soție; Vasilie, Corneliu, Valeria, Iuliana și Emilia, ca fi și fiice; Iuliu Papp, oficiant comitatens și familia, Tit Papp, înv. în Valcani și familia; Eugenia Papp, mărit. Sânzianu, învățătoare în Hațeg, ca frați și soră; Iuliana Martini, ca soacră și Nicolae Sânzianu, învățător în Hațeg ca cumnat.

Introducere în contabilitate și contabilitatea în partidă simplă de I. C. Panța, prof. la școala superioară de comerț, Brașov 1901 un volum 8° mare, I—VIII + 213 pag. cu prețul de 2 coroane.

E singurul op apărut la noi, care într'o formă cât se poate de ușoară și scris la înțelesul tuturor familiarizează aceasta știință azi indispensabilă și la noi Români. Metoda e arume aleasă, ca ori-care cărturar să poată fi inițiat în principiile contabilității, a afaceriilor de comerț și de bancă.

Mai ales pentru preoții și învățătorii nostri, cari au dese coatergeri cu băncile, e de mare folos această carte, căci citită cu atențiune le dă posibilitatea de a cunoaște amănunțit operațiunile băncii, cu care stau în legătură fie ca membru în direcțiune, comitet de supraveghiere ori censor, — îi ajută de a ști face o aprețiare exactă a unui bilanț.

Ar fi bine să se introducă principiile expuse de autor și în adminisărarea averilor noastre bisericești și fondatiionale, în locul felului de socoată băbesc practisat și azi mai în tot locul.

Comercianții și industriașii câți îi avem apoi proprietarii de pământ vor ști să-și facă exact calculările lor și să-și poarte o socoată corăspunzătoare în afacerile, ce le poartă.

În prefața cărții autorul expune modul în care să se facă studiarea, ca astfel tot omul fără alt aju-

tor să-și însușească temeinic și nu mecanic cunoștințele de lipsă din contabilitate. — Recomandăm cu căldură scrierea d-lui prof. I. C. Panța tuturor cărturarilor nostri.

Posta Redacțiunei.

Din lipsă de spațiu suntem nevoiți să întârziem cu publicarea a o mulțime de operate sosite dela colaboratorii nostri externi. Profităm de această ocașiune pentru a ruga pe st. domni colaboratori ca articolele menite de a se publica în întregime în câte-un singur număr, al ziarului, să binevoiască a le redacta cât de scurt și precis. — Redacțiunea.

C O N C U R S .

Nr. 311/901 F. G.

Spre scopul conferirii de stipendii din „Fundatiunea lui Gozdu” pe anul școlar 1901/2 pentru școllele medii, facultăți, universități și școllele de cadeți militare la armata comună și honvezi — se escrie concurs pe lângă următoarele condițiuni:

1. Concurenții să documenteze cu documente originale sau autenticate de notarul public:

a) că sunt fi de cetățeni ungari și aparțin bisericeii ortodoxe orientale române, spre care scop se recere estrasul din matricula botezațiilor provăzut cu clausula parochului competent, că și de present aparține la biserica greco-orientală română;

b) că studiază cu succes bun la vre-un institut public din patrie, spre care scop au să subștearnă studenții dela școllele medii atestatul despre anul școlar 1900/1 ear cei dela facultăți și universități indicele despre toate cursurile ascultate și respective documentul despre progresul făcut;

c) că nici averea proprie, nici a părinților nu ajunge să acopere toate trebuințele pentru creșterea concurentului, spre care scope ea se produce atestatul diregătoriei politice competente. Atestatul să cuprindă date positive despre această avere și trebue să fie subscris și de preotul locului, ear dacă n'ar fi acolo preot ori ar fi înrudit cu concurentul, trebue să fie subscris din partea protopopului concurent.

2. Dacă concurentul a întrerupt studiile, atunci are să producă și atestat oficios despre ocupațiunea sa și despre purtarea sa morală pe acest timp.

3. Fiecare concurent are să arate, în petițiunea sa, specialitatea la care, și locul unde voește a continua studiile, precum și aceea dacă are și alt stipendiu.

4. Cei-ce voesc să studieze în străinătate, au să arete necesitatea de a face studii în străinătate, ca în cazul dacă li-se va vota stipendiu, să se poată îndată exopera concesiunea ministerială prescrisă.

5. Cu privire la concurenții pentru dobândirea de stipendii spre absolvarea școllelor militare de cadeți, se observă, că stipendiile aceste pe lângă documentarea condițiilor stabilite în acest concurs (p. 1. a—c, 2, 3, 6, 8 și 9), numai atunci se vor estrada comandai școllelor militare, dacă concurentul va documenta că este primit de elev regulat la respectiva școală de cadeți.

6. Petițiunile instruate cu documentele necesare, sunt a se adresa la reprezentanța fundatiunei lui Gozdu (Budapesta, VII. Holló u. 8 sz.) până la 5. August st. n. a. c.

7. Totodată se provoacă toți stipendiștii actuali, prin urmare și cei absolvenți, cari cer ajutoare pentru depunerea rigoroaselor și câștigarea gradului de doctor, ca până la terminul sus indicat, și pe lângă observarea p. 3 din acest concurs, să arete rezultatul studiilor din anul școlar 1900/1. căci altcum li-se va sista stipendiu, respective nu vor căpăta ajutorul.

8. Petițiunile, cari nu sunt instruate cu documentele sus amintite, sau sosite după terminul scris, nu se vor lua în considerare.

9. În interesul expedării regulate, fiecare concurent să indice în petițiune locul și poșta ultimă, unde este a lui se trimite rezoluțiunea reprezentanței.

Din ședința comitetului fundațiunei lui Gozdu, ținută în 1. Iunie n. 1901. Comitetul.

—□—

În urma ordinațiunei Veneratului Consistor dto 9/22 Martie a. c. Nr. 140 20 B. pentru îndeplinirea parohiei de clasa a III-a din Chisirid protopresbiteratul Orășii-Mari de nou se publică concurs cu termen de alegere pe 6/19 August 1901.

Emolumentele sunt: 1) Casa parochială cu intravilan și supraedificate; 2) Pământ parochial arător și fânaș 32 jugere 1400□, apoi competiția de pasc și pădure; 3) Competiția de bir dela 120 numere câte una măsură bucate, parte grâu de pâne, parte cucurazi 4) Stolele usuate după calculul mediu alor 5 ani din urmă; 5) Ca întregire a dotațiunei preoțești din vistieria statului, pe an s'a pus în curgere, pentru preot fără 8 clase gimnasiale suma de 126 cor. 18 fil. (326 cor. 18 filer). Toate acestea dau un venit recerut pentru parohiile de cl. III-a.

Se observă, că jumătate contribuțiune erarială după pământurile parochiale o solvește comuna, eară cealaltă jumătate alegândul preot.

Doritorii a ocupa această parohie au să-și înainteze recursurile lor instruate conform dispozițiunilor din Regulamentul pentru parohii, subsemnatului până la 2/15 August a. c. având până la alegere a se presenta în vre-o Duminecă sau sârbătoare în biserica din Chisirid, spre a-și arăta desteritatea în cele rituale. Comitetul parochial.

În conțelegere cu TOMA PACALA m. p. protopresbiter.

—□—

Se publică concurs pentru îndeplinirea parohiei vacante din Jaca (Zsáka) protopresbiteratul Orășii-Mari cu termen de alegere pe 5/18 August 1901.

Emolumentele sunt: 1) Casa parochială cu supraedificatele și intravilanul; 2) Pământ parochial arători, fânaș și pășune 28 jugere 1338□. 3) Competiția de bir 18 Hl. grâu de pâne; 4) Stolele usuate după calculul mediu a lor 5 ani din urmă; 5) Ca întregire a dotațiunei preoțești din vistieria statului, pentru indivizi cu 8 clase gim., s'a pus în curgere suma de 910 cor. 40 fileri (1110 cor. 40 fil.)

Contribuțiunea erarială după pământurile parochiale o solvește comuna bisericească.

Mai departe în sensul §-lui 8 din Regulamentul congresual pentru parohii, jumătate din venitul parochial compete veduvei preotese și orfanului până la 19 Maiu (1 Iunie) 1902.

Din considerațiune la împrejurările locale, dela recurenți se pretinde pe lângă cvalificațiunea preoțească prescriasă să dovedească că a absolvat 8 clase gimnasiale.

Recurenții sunt avisați: ca recursurile lor instruite cu documentele de cvalificațiune recerută, și adresate comitetului parochial din Jaca până în 1/14 August a. c. să-le substearnă subsemnatului protopop în Oradea-Mare, precum și cu observarea §-lui 18 din Regulamentul pentru parohii, în vre-o Duminecă ori sârbătoare, să-se presenteze în sfânta biserica din Jaca, pentru a-și arăta desteritatea în cele rituale. Comitetul parochial.

În conțelegere cu mine: TOMA PACALA m. p. protop.

—□—

Pentru îndeplinirea stațiunei învățătorești vacante din comuna Berzova (comitatul Arad) protopresbiteratul Radnei, cu aceasta se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în foaia oficioasă „Biserica și Școala.”

Emolumentele sunt: a) În bani gata 200 coroane; b) Folosirea unei jumătăți ($\frac{1}{2}$) sesiuni de pământ învățătorească prețuită în arindă anuală de 320 coroane; c) În răscumpărarea alor 12 orgii de lemne 168 coroane, din care are a se încălzi și școala; d) Folosința dreptului de lem-nărit din competiția de pădure a pământului învățătorească; e) Pentru conferință învățătorească 12 cor.; f) Pentru scripturistica 20 cor.; g) În plata cantorală dela înmormântări și alte funcțiuni va ave stolele îndatinatate; h) Cortel liber cu două odăi, staul pentru vite și grădină de legume; l) Comuna bisericească nu se obligă a da cuincuenal învățătorului pentru serviciul prestat anterior în altă comună.

Alegându-l învățător va avea să ducă cantoratul în biserica fără altă remunerațiune, recurenții capabili de-a conduce cor vor fi preferiți.

Reflectanții sunt avisați a se presenta în sfânta biserica din Bêrzava spre a-și arăta desteritatea în cant și tipie ear' recursurile ajustate cu documentele necesare și adresate comitetului parochial a le substerne subscrisului protopop în M. Radna. Comitetul parochial.

În conțelegere cu mine: VASILIE BELEȘ m. p., protopop și inspector școlar.

—□—

Pentru îndeplinirea stațiunei învățătorești vacante din comuna Căpruța (com. Arad) protopresbiteratul M. Radnei, cu aceasta se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în foaia oficioasă „Biserica și Școala.”

Emolumentele sunt: a) În bani gata 460 coroane; b) Pentru lemne 140 cor. din care e a se încălzi și sala de învățământ; c) Pentru familiar 20 cor.; d) Pentru conferință 20 cor.; e) Pentru scripturistica 10 cor.; g) 6 jugere pământ arător cu venit anual de 120 cor. h) Dela înmormântări unde va fi poftit cu liturgie 2 cor.; l) Cortel liber cu două odăi, cuină și cămară, grajd pentru vite, grădină de $\frac{1}{2}$ juger pentru legume. m) Comuna bisericească nu se obligă a da cuincuenalul învățătorului pentru serviciul prestat anterior în altă comună.

Alegându-l învățător va ave să ducă și cantoratul în biserica fără altă remunerațiune.

Reflectanții sunt avisați a se presenta în sfânta biserica din Căpruța spre a-și dovedi desteritatea în cant și tipic, ear' recursurile ajustate cu documentele necesare și adresate comit. parochial a le substerne subscrisului protopop în M. Radna.

Căpruța 3/16 Iunie 1901.

Comitetul parochial:

În conțelegere cu mine VASILIE BELEȘ, m. p., protopop și inspector școlar.

—□—

Pentru îndeplinirea postului de învățător din comuna Lăpești se deschide concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare.

Emolumentele sunt: a) În bani gata 200 coroane; b) Relutul naturalelor 388 cor.; în care sumă cuprinzându-se și lemnele de foc, din cari are a se încălzi și sala de învățământ; c) 32 jugere pământ învățătorească pe deal în preț de 120 cor.; d) Venitul cantoral cu stolele îndatinatate; e) Pentru conferință 20 cor.; f) Pentru scripturistica 10 cor.; g) Cuincuenalul se va cere la timpul său dela stat.

Recursurile adresate comitetului parochial sunt a se trimite părintelui protopop în Maria-Radna, având recurenții a se presenta în vre-o Duminecă ori sârbătoare în sfânta biserica spre a-și dovedi desteritatea în cant și tipic.

Lăpești, la 4/17 Iunie 1901.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu mine: VASILIE BELEȘ, m. p. protopop și inspector școlar.

Pentru îndeplinirea postului de învățator din comuna **Pârnești** se deschide concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare.

Emolumentele sunt: a) In bani gata 200 coroane; b) In naturale 5 șinici de grâu, 5 șinici cucuruz, 20 măji fân, și 48 metri de lemne din cari e a se încălzi și sala de învățământ; c) 32 jugere pământ învățătoresc pe deal, parte arștor parte fânațe in preț de 120 cor. arândă pe an; d) Pentru conferință 20 cor.; e) Pentru familiar 20 cor.; f) Pentru scripturistică 10 cor.; g) Venitul central cu stolele îndatinate; h) Cuincuenalul se va cere la timpul său dela stat.

Recursele adresate comitetului parochial sunt a se trimite părintelui protopop in M. Radna, având recurenții a se presenta in vre-o Duminecă ori sârbătoare in sfânta biserică spre a-și dovedi desteritatea in tipic și cântările bisericesti.

Pârnești, la 4/17 Iunie 1901.

Comitetul parochial.

In conțelegere cu mine: **VASILIE BELEȘ**, m. p. protopop și inspector școlar.

—□—

Pentru îndeplinirea postului de învățator din comuna **Troaș** se deschide concurs cu termen de **30 de zile** dela prima publicare.

Emolumentele sunt: a) In bani gata 500 coroane; b) O jumătate ($\frac{1}{2}$) sesiune pământ învățătoresc cu preț de arândă la an 100 coroane; c) 10 orgii de lemne pentru foc din care e a se încălzi și sala de învățământ in preț de 120 cor.; d) Cortel cu două încăperi, șopru cu grajd și grădină de legume; e) Pentru conferință 20 cor.; f) Pentru scripturistică 10 cor.; g) Venitul cantoral cu stolele îndatinate; e) Cvincuenalul se va cere la timpul său dels stat.

Recursele adresate comitetului parochial sunt a se trimite părintelui protopop in M. Radna, având recurenții a se presenta in vre-o Duminecă ori sârbătoare in sfânta biserică din loc pentru a-și arăta desteritatea in tipic și cântările bisericesti.

Troaș, la 5/18 Iunie 1901.

Comitetul parochial.

In conțelegere cu mine: **VASILIE BELEȘ**, m. p. protopop și inspector școlar.

Pentru îndeplinirea definitivă a stațiunii învățatoresc dela școala inferioară rom. gr. or din **Capolnaș**, protopresbiteratul Lipovei, se escrie concurs cu termen de **30 de zile** dela prima publicare in foaia „Biserica și Școala“

Emolumentele anuale sunt: 1) In bani gata 600 cor.; 2) pentru conferință 20 cor.; 3) pentru scripturistică 10 cor.; 4) pentru lemne (pentru învățator și încălzitul salei de învățământ) 72 cor.; 5) Cvarțir liber cu 2 chilii, cuină, grajd, șopron, cocină și grădina de legume $\frac{1}{4}$ jugher.

Dela recurenți se recere să adneceze la recurs următoarele documente: a) Estras de botez; b) Testimoniu despre absolvarea preparandiei; c) Testimoniu de evalfațiune; d) Testimoniu de limba maghiară; e) Atestat despre servicial neîntrerupt prestat eventual mai înainte, ca învățator; f) Declarațiune, că pe basa serviciului prestat in altă comună începând de când își formează pretensiune la cvinevenal?

Alegândul învățator e îndatorat a conduce cântările ceremoniale in strana stângă fără altă remunerațiune.

Recurenții sunt avisați, recursesle lor instruite cu documentele aci mai sus amintite, să-le subștearnă până la terminul sus indicat, P. On. Domn protopresb. Voicu Hamsea in Lipova (B.-Lippa); precum și a se presenta

inainte de alegere, in vre-o Duminecă, ori sârbătoare in s. biserică din Capolnaș, pentru a-și arăta desteritatea in cant și tipic.

Capolnaș, in 11/24 Iunie 1001

Comitetul parochial.

In conțelegere cu mine: **VOICU HAMSEA**, m. p. prot

—□—

Pentru îndeplinirea definitivă a postului învățatoresc din comuna **Șilindia**, se escrie concurs cu termen de alegere **30 de zile** dela prima publicare in foaia „Biserica și Școala“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: a) in bani gata 600 coroane; b) 24 membri de lemne din care se va încălzi și sala de învățământ c) pentru scripșturistică 10 cor.; d) pentru conferențe 20 cor.; e) cvarțir liber și grădină de legume.

Dela recurenți se poștește: a) testimoniu despre absolvarea preparandiei b) testimoniu de cualificație c) atestat dela superioritatea școlară despre conduita și purtareea morală d) atestat despre eventualul serviciu neîntrerupt prestat mai nainte e) declarație că pe basa serviciului prestat in alta parochie, începând de când își formează pretensiune și la ce cvinevenal?

Recursele intruate cu documentele susinșirate și adresate com. par. din Șilindia, să se trimită M. O. Dn. Axentie Chirila inspector școlar in Șilingya, (cottul Arad), până la 14/27 Iulie a. c.

Reflectanții sunt poștiți, ca până in ziua alegerii să se presinte in vre-o Duminecă sau sârbătoare in sfânta biserică, spre a-și dovedi desteritatea in tipic și cântări.

Comitetul parochial

In conțelegere cu mine: **ACSENTIE CHIRILA**, inspector școlar.

—□—

Se escrie concurs pentru îndeplinirea definitivă a stațiunii învățatoresc din comuna **Săcădat**, tractul Peșteșului cu termen de alegere pe **20 Iulie** (2 August) a. c.

Emolumentele sunt: a) in bani gata 600 coroane. b) Stolele cantorale și anume: dela mort mare 2 coroane dela mort mic 1 coroană dela cununie 1 coroană — nou alesul numai după probă de un an va fi întărit, învăștorul ales până la terminarea edificului școalei celei noue care este pusă in curgere va avea locuința sa in școala vechiă.

Doritorii de a reflecta la acest post vor avea a-și trimite petițiunile lor subșcrisului până la terminul sus espus, instruate cu documentele recerute și a se presenta in vre-o Duminecă ori sârbătoare in sf. biserică spre a se face cunoscut poporului — cei cu clase vor fi pre feriti

Comitetul parochial

In conțelegere cu mine: **TEODOR FILIP**, protopresbiter inspector școlar.

—□—

Pentru stațiunea învățatorescă din **Beznea**, tractul Peșteșului se escrie concurs cu termen de alegere pe **11 Iulie** (4 August) a. c.

Emolumentele sunt: a) in bani gata 600 coroane; b) 24 metri de lemne din cari se va încălzi sala de învățământ, c) cvarțir bun cu două chilii, cuină, camara lângă școală grajd, și $\frac{1}{2}$ jugăr de pământ, pentru grădină.

Cei-ce doresc a reflecta la acest post sunt poștiți a-și trimite petițiunile lor instruate cu toate documentele ce se recer, și a se presenta in vre-o Duminecă, ori sârbătoare la Sf. biserică spre a-și arăta desteritatea in cele bisericesti, și a se face cunoscut poporului.

Comitetul parochial

In conțelegere cu mine **Teodor Filip**, protopresbiter inspector școlar.